

W Archiwum Państwowym Obwodu Wołyńskiego w Łucku (ДАБО) przechowywanych jest 4879 zespołów archiwalnych, liczących łącznie ponad 1 milion 200 jednostek archiwalnych. Wśród zbiorów dokumentów są takie, które przez długi czas były utajnione, a dostęp do nich prawie niemożliwy. Jednym z niedostępnych był zespół nr 4666 „Komitet Bezpieczeństwa Państwowego (KGB) przy Radzie Ministrów Ukraińskiej SRR w obwodzie wołyńskim, m. Łuck, obwodu wołyńskiego” (łącznie nieco ponad 4 000 j. a.). W 1992 r. została sporządzona ewidencja zespołu; spis nr 2 to akta archiwalnych spraw karnych organów pozasądowych z lat 1939-1953. Wdrażając przepisy ustawy z dnia 9 kwietnia 2015 r. „W sprawie dostępu do archiwów organów represyjnych totalitarnego reżimu komunistycznego z lat 1917–1991”, w myśl których państwo ukraińskie gwarantuje każdemu prawo do bezpłatnego dostępu do informacji archiwalnych organów represji, Archiwum Państwowe w Łucku rozpoczęło publikację, na swojej stronie internetowej, skanów całych teczek tychże akt. Teczki są digitalizowane w całości, bez żadnych wyjątków, w tym strony tytułowe i arkusze końcowe.

Obecnie na stronie https://volyn.archives.gov.ua/elect_archives/elect_spravi/sprav.php dostępnych jest 171 zeskanowanych teczek z lat 1941-1955. Znaczącą część stanowią kryminalne sprawy Polaków. Główne oskarżenia przeciwko nim to agitacja antyradziecka oraz przeciwko tymczasowemu Polskiemu Komitetowi Wyzwolenia Narodowego oraz udział, zwłaszcza zbrojny, w polskich organizacjach nacjonalistycznych. Niewielka liczba spraw – zarówno polskich, jak i ukraińskich – dotyczy zarzutów kolaboracji z Niemcami podczas II wojny światowej. Zdarzają się również sprawy przedstawicieli innych narodowości, którzy wpadli w szpony „najbardziej humanitarnego rządu na świecie”.

Lista nazwisk osób, których teczki zostały udostępnione w maju przez ДАБО, została przetłumaczona na język polski, przez zespół genealogów „GoForetime – genealogical research in Eastern Europe”.

Lubow Koć, szefowa działu informacji i korzystania z dokumentów Narodowego Zasobu Archiwalnego w Archiwum Państwowym Obwodu Wołyńskiego, wyjaśniła, że prace nad digitalizacją dokumentów w ДАБО trwają od dawna i będą kontynuowane. „Faktycznie jesteśmy na początkowym etapie. Najpierw zdigitalizowaliśmy i opublikowaliśmy opisy w celu ułatwienia publicznego dostępu. Dokonano tego, by poinformować mieszkańców Wołynia – lokalnych historyków, naukowców badających temat represji, a także członków rodzin represjonowanych o istnieniu materiałów poszczególnych spraw. Teraz stopniowo digitalizujemy dokumenty”. Digitalizacja spraw karnych odbywa się bez przestrzegania kolejności chronologicznej lub alfabetycznej: „Skanujemy i publikujemy sprawy w Internecie w kolejności, w jakiej są one odzwierciedlone w opisie, wcześniej sporządzonym przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa Ukrainy”, powiedziała L. Koć.

„Ponad cztery tysiące spraw archiwalnych to około pięć tysięcy ludzkich losów. Niewątpliwie

Wpisany przez Edyta Łaborewicz

niedziela, 19 lipca 2020 10:03 - Poprawiony niedziela, 19 lipca 2020 10:14

znaczna część materiałów w tych teczkach jest wciąż nieznana rodzinom tych, którzy ucierpieli z rąk totalitarnego reżimu sowieckiego. A teraz są dostępne”.

Wiecej:

[Державний архів Волинської області](#)

Monitor Wołyński: [Archiwum Państwowe Obwodu Wołyńskiego publikuje dokumenty KGB](#)

oprac. Edyta Łaborewicz
AP Wrocław O/Legnica